

Diskussion

i det kgl. danske Landhusholdningsselskab i Anledning af det ovenfor refererede Foredrag.

Professor Bøggild: For ca. 30 Aar siden erindrer jeg, at man i min Hjemstavn i Jylland gerne vilde have lidt Gulerod og Kommen i Græsmarkerne, idet man mente, det var en Slags Krydderier i Høet. Noget lignende har ogsaa været Tilfældet paa Falster. Har noget saadant i det hele taget ikke været almindeligt og kan Grunden til, at vild Gulerod har bredt sig saa meget, ikke søges heri.

Folketingsmand Bing havde ogsaa haft vild Gulerod i sine Græsmarker, dog ikke fordi han ansaa det for nyttigt, men det var ikke til at blive af med.

Forsøgsleder Helweg: Kan den omtalte Rodbrand leve paa andre Planter end Runkelroer. Der har været Egne i Jylland, hvor Runkelroen aldrig har været dyrket, men saasnart man begynder Dyrkningen, angribes alle Planterne straks. At Roemarkerne gør Jorden uren, er jo meget beklageligt. Det blev sagt og skrevet for 40 Aar siden, men at vi nu, i Begyndelsen af det tyvende Aarhundrede, skal høre det samme, er dog et stift Stykke.

Direktør Dorph-Petersen: Ukrudtet er Landbrugets Achilleshæl, men vi kan ikke nøjes med at sige det ved alle Lejligheder, der maa ogsaa gøres noget. En Ting, der stærkt befordrer Ukrudtet, er uren Saasæd. Det er ret almindeligt, at man er godt tilfreds med 98 pCt. Renhed, og saafremt de 2 pCt. ikke er Ukrudtsfrø, er det jo ogsaa meget godt, men det kan være ondartet Ukrudt, og i saa Tilfælde maa Saasæden helst kasseres straks. Af farlige Ukrudtsplanter har der i de

senere Aar bredt sig en Del Gaffelgrenet-Limurt og Klaseblomstret Silke; den sidste er næsten værre end Kløversilken. At Roemarkerne fremmer Ukrudtet, kommer af, at de ikke bliver holdt rene længe nok. Med Hensyn til Tidslerne vilde Taleren sige, at det var utilstrækkeligt at skære Hovederne af dem, de maa trækkes op, hvis man vil dem til Livs. Dette kan meget godt lade sig gøre i fugtigt Vejr.

Statskonsulent K. Hansen: Er det ikke ret almindeligt, at Brunrusten overvintrer paa Blød Hejre, og er det i det hele taget ikke Brunrusten, vi plejer at se paa Blød Hejre. Professor Rostrup omtalte, at man i mange Turnipsmarker fandt en hel Del værdiløse Planter, der vistnok var enten Raps eller Rybs. Taleren havde haft Lejlighed til at se en Mængde saadanne paa forskellige Steder i Sorøegnen, og næsten alle Steder stammede Udsæden fra samme Købmand. Kun nogle faa pCt. af Planterne var typiske Turnipsformer, Resten var grenede, værdiløse Planter, som Taleren dog ikke skønnede at være Raps eller Rybs, men snarere vilde anse for at være Bastarder af Agerkaal og Turnips. Vi har jo ret ofte begge Dele i samme Mark, kunde det saa ikke tænkes, at der dannedes saadanne Bastarder, hvoraf Frøet saa blev blandet med Turnipsfrøet fra samme Mark. Det er vist en Kendsgerning, at Jorden mange Steder bliver uren af Roedyrkning, men det er heller ikke nogen let Sag at holde Roemarken fuldstændig ren; naar Høsten begynder, er man nødt til at tage Arbejdsstyrken bort fra Roerne. Der er vist ogsaa blevet ventet alt for meget i Retning af, at Roedyrkningen skulde gøre Jorden renere. I Sukkerroeegne, hvor Dyrkningen er en Livssag, kan det maaske faa nogen Betydning.

Professor Rostrup ansaa det for meget sandsynligt, at man i tidligere Tid havde saaet en Del Kommen i Græsmarkerne; men det havde næppe været Tilfældet med vild Gulerod, da Kørne altid vragede den paa Marken, noget andet var, at de gerne aad Roden af den. Med Hensyn til den af Hr. Helweg omtalte Rodbrand i visse Egne af Jylland, vilde Taleren sige, at den muligvis stammer fra forskellige Aarsager. Kimskimmel og Phoma Betae kunde fremkalde noget lignende. De urene Roemarkers skulde han ikke komme nærmere ind paa. Roerne bliver næppe altid passede, som de skulde. Udsæden er sikkert en vigtig Faktor ved Udbredelsen

af Ukrudtet, dog vist ikke en af de vigtigste. Klaseblomstret Silke optræder nærmest paa Lucerne, muligvis ogsaa paa andre, den vil vistnok gøre nok saa megen Skade som Kløversilken, der synes at være noget i Aftagende. I hvert Tilfælde nærer man ikke den Frygt for den som tidligere. At det er sikrest at trække Tidslerne op, er fuldstændig rigtigt. I mange Aar havde Taleren haft den Erfaring, at Brunrusten kan overvintre; om det er den, der findes paa Blød Hejre, er vanskeligt at afgøre, da der optræder flere Former, der ligner hverandre meget. At Berberissen bidrager til at fremkalde Rust, er ganske sikkert, men det kan ogsaa ske ad andre Veje, saa en fuldstændig Fjernelse af alle Berberisser ikke vil være tilstrækkeligt til helt at udrydde Rusten. De af Statskonsulent K. Hansen omtalte misdannede Turnipsformer har rimeligvis nok været Bastarder af Agerkaal og Turnips, hvad der er saa meget rimeligere, som Turnips kun er en Kulturform af Agerkaal. De af mig omtalte Tilfælde var derimod sikkert Raps- og Rybsplanter.

Dr. Ravn: Efter nyere Undersøgelser at dømme optræder Brunrusten med flere forskellige Arter. Der findes en paa Rug, som har sin Skaalrust paa Oksetunge, men der er andre, som ikke har noget med de Rubladede at gøre. Saaledes en paa Hejre, en paa Hvede o. s. v. Den, der optræder paa Hejren, kan ikke smitte Rugen eller Hveden og omvendt, saa der vil ikke være nogen Fare i den Retning ved Rusten paa Hejre om Foraaret. De nyere Kløversygdomme, der optræder i de senere Aar herhjemme, er vist komne fra Udlandet med Frøet. Taleren havde paa flere Marker ved Forsøgsstationen ved Hohenheim set de samme Sygdomme meget stærkt udbredte. Brandsygdommenes mindre Udbredelse sidste Aar skyldes sikkert Vejrliget, hvad der ogsaa stemmer godt med forskellige Saatidsforsøg. Jo koldere Vejret er under den første Spirings- og Udviklingsperiode, jo mere hemmes Branden.

Forstander Tuxen: En Vestjyde vilde vist være glad ved at høre om de hollandske Forsøg med Udryddelse af Kaalbroksvampen. Man har vel ikke haft Kontrolforsøg med Overbrusning med Ajle uden Petroleum. Det kunde jo tænkes, at det var Ajlen, der satte Planterne i saa stærk Vækst, at de modstod Svampens Angreb. Vestjyderne burde i hvert Til-

fælde allerede i Aar forsøge dette Middel. Svampen ødelægger jo ofte hele Afgrøden i disse Egne. Ud af sin personlige Erfaring havde Taleren faaet det Indtryk, at de misdannede Turnipsplanter var Bastarder, men det kunde vist ogsaa ofte være Raps og Rybs. Er man i Frøkontrollen naaet videre med at kende Frøene af disse fra Turnipsfrø. Taleren beklagede, at Humleagtig Sneglebælg ogsaa blev angrebet af Bægersvampen, da man ofte benyttede den i Stedet for Kløver.

Direktør Jensen: Naar der tales om Midlerne mod Ukrudt, er der forskellige Ting, der maa fremdrages. Saaledes hvad Virkning Gødskning havde. Alle Planterne vil trives bedre, men om Ukrudtet vil hemmes afhænger af, hvilke Planter der tager størst Virkning af Gødningen: Kulturplanterne eller Ukrudtsplanterne. Taleren havde gjort den Iagttagelse, at ved stærk kvælstofholdig Gødning blev Agerkaalen tilbagetrængt i Havren, denne tog altsaa bedst Virkning af Gødningen. Havreplanterne voksede langt op over Agerkaalen, medens paa andre Strøg, hvor der ikke var givet Gødning, Agerkaalen var langt mere fremtrædende.

Foreligger der Forsøg over, om Gødskning hemmer eller fremmer Ukrudtet? Taleren vilde bringe i Erindring, at der fra hans Side forelaa Forsøg over Ukrudtets Mængde efter Udsæd af opræpareret Korn og Udsæd af Korn, der havde gennemgaaet en Forkultur, den Spireudvikling, der kan frembringes i Korndyngen. I den Sæd, der stammede fra det opræparede Korn, fandtes der langt mere Ukrudt end i den anden. Der synes altsaa i Forkulturen at være et godt Middel til Bekæmpelsen af Ukrudtet. Dette Spørgsmaal burde vist holdes frem for Landbruget, naar man arbejdede paa at formindske Ukrudtet.

Folketingsmand Bing: Professor Rostrup har givet nogle Meddelelser, der var ret trøstesløse, nemlig Besvarelserne paa Spørgsmaalet om Roedyrkingen hemmede eller fremmede Ukrudtet eller om den var indifferent. Det gaar jo saaledes, at det man ansaa som den rette Tro paa Bjærget, ofte bliver omstødt eller rystet. Men naar man har haft en saadan Tro, maa man slaa et Slag for den, og naar der fremkom en saadan Mistillid til, at man gennem Roedyrkingen havde et Middel til Bekæmpelse af Ukrudtet, bør der siges noget derom af dem, der har set et godt Middel deri. Taleren vilde anse

det for meget heldigt, om Professor Rostrup kunde faa Tid og Lejlighed til at gruppere de indkomne Besvarelser, saa man kunde se, om de nedsættende Udtalelser var faldne spredte eller fra Steder, hvor Rodfrugtdyrkningen var ny, hvor der ikke fandtes Centrere, ud fra hvilke den bedste Kultur kunde brede sig; eller om de var komne fra Egne, hvor Sukkerroerne dyrkes. Der kan være mange andre Grunde til, at Ukrudtet ikke bekæmpes, saaledes at det ikke bliver Roedyrkningens Skyld. Skønt Taleren ikke længere var praktisk Landmand, havde han dog stadig fulgt godt med og havde stadig Lejlighed til at færdes paa Landet, og man fik efterhaanden det Indtryk, at den Trang eller Ærgerrighed, der i tidligere Tid gjorde sig gældende overfor Jordbehandlingen, ikke var til Stede i saa stor Udstrækning mere; der er nu andre Ting, som tager Interessen fangen. Som Eksempel kunde blot nævnes, at en Korrespondent til „Ugeskrift for Landmænd“ fornylig havde ment, at man ikke behøvede at søge Pløjningen tilendebragt om Efteraaret, men godt med dette Aars Erfaringer for Øje kunde vente til ud paa Vinteren, navnlig naar man derved kunde spare noget af den dyre Arbejds- og Hestekraft. Med Brakmarkens Behandling var man heller ikke mere saa nøjeregnende som før. Men det bedste Middel til Bekæmpelse af Ukrudt er Jordbehandling, og naar Landmændene indfører Rodfrugtdyrkning og saa mener at kunne slaa af paa andre Steder i Jordens Behandling, saa ligger deri et Moment af ikke ringe Betydning for Ukrudtets Udbredelse, tilmed naar Vedkommende saa ikke har arbejdet i Roemarken, som det kræves. Taleren vilde gjerne have, at det skulde betones, at en velbehandlet Roemark i Forening med andre Midler maa føre til Ukrudtets Bekæmpelse.

Professor Rostrup vilde fremhæve, at der var ikke kommet noget absolut Mistillidsvotum til Roemarkerne, idet Halvdelen af de indkomne Besvarelser lød paa, at Roedyrkningen var et godt Middel mod Ukrudtet. Han skulde gjerne gruppere Svarene som af Bing foreslaaet. Rodfrugtdyrkning var utvivlsomt et udmærket Middel mod Ukrudtet, naar man blot havde Midler til at holde Roemarken ordentlig ren. Til Dr. Ravn vilde han sige, at før der forelaa aldeles paalidelige Undersøgelser, vilde han tvivle om, at Brunrusten ikke kunde smitte fra den ene af de nævnte Planter til den anden. Hvorvidt

der havde været anstillet Kontrollforsøg med Ajle alene ved de omtalte hollandske Forsøg, vidste Taleren ikke med Bestemthed. Han troede ikke, man var i Stand til aldeles sikkert at adskille Turnips-, Raps- og Rybsfrø fra hverandre. Til Direktør Jensen vilde Taleren sige, at i Almindelighed fremmede Gødskning mest Kornarterne. Om der var visse Ukrudtsplanter, der er mere modtagelige for Gødskning end andre, havde han ingen Erfaring for.

Handelsgartner D. T. Poulsen mente fra Havebruget at have Erfaring for, at en rigelig Gødskning fremmede Udviklingen af en hel Række Ukrudtsplanter. De første Aar kan man let holde den nyopdyrkede Havejord ren, men efterhaanden, som den bliver mere gødningskraftig, er det kun muligt ved et meget intensivt Rensningsarbejde. Igennem Gødningen tilføres der ofte Jorden en Mængde spiredygtige Ukrudtsfrø. Man gøder jo gerne stærkt til Roer, og meget af det Frø, der her tilføres med Gødningen, spirer først næste Aar efter Jordens Ompløjning, og det er altsaa ikke Roernes Skyld.

Statskonsulent K. Hansen: Ethvert Middel, der fremmer Afgrødens Vækst, hindrer i tilsvarende Grad Ukrudtets Udvikling. Ved Havebrug var Forholdet noget anderledes, blandt andet paa Grund af den store Afstand mellem Planterne.

Handelsgartner Poulsen: Jeg er fuldstændig enig med Dem heri.

Præsidenten, Kammerherre Knud Sehested, bragte dernæst Professor Rostrup en Tak for Foredraget. Disse aarlige Meddelelser var til stor Gavn for hele dette vigtige Spørgsmaal, ligesom de aarlig udsendte Spørgeskemaer bidrog ikke lidt til at vække Interessen hos Landmændene for, hvad der rører sig i Retning af Sygdomme ude paa Markerne.